

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru mearohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 24.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rându cu litere garmond

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie v. 1905 deschidem abonament la „Telegraful Român”, cu prețurile indicate în fruntea foii, anume:
pe un an 16 coróne,
pe șese luni 8 coróne,
pe trei luni 4 coróne.

Rugăm pe toți vechii abonați, cum și pe toți amicii și binevoitorii noștri, să stăruiască pentru lățirea în cercuri cât mai largi a ziarului nostru, chemat a lucra și în viitoriu cu zel și însuflețire la înaintarea poporului român pe toate terenurile, purtând grijă în prima linie de afacerile sale bisericesti și școlare.

Abonamentele se fac prin mandate postale și sunt a se reînnoi cât mai în grabă, pentru ca să se pótă lua dispozițiuni din vreme cu privire la expedarea foii. Numele abonatului, împreună cu locuința și cu posta ultimă, să fie scris corect și legibil. Bani de abonament sunt a se adresa Administrațiunii tipografiei arhidiecezane Sibiu (Nagy-szeben), strada măcelarilor 45.

Administrația.

Nu se împacă.

Sibiu, 26 Decembre n.

E afară acum de ori-ce îndoială, e fapt împlinit, că guvernul nu lăgă cu opoziția unită. Astfel încercările contelui Andrásy de a împedea facerea alegerilor pentru dietă în dritul ernei, n'au dat rezultatul pe care mulți dintré cei interesați l'au așteptat.

Încercările de împăcare au fost zădărnice, după părerea celor din opoziția unită, din cauza guvernului, ear' după părerea celor din partidul guvernamental, din cauza opoziției. Adecă unii pun vina pe ceilalți, pentru a se arăta corecți și cu bune intențiuni în fața alegătorilor.

Faptul, că încercările de împăcare au fost făcute din partea opoziției unite, dovedește, că opoziția se teme de alegeri, de aceea a căutat să facă pace cu guvernul; ear' celalalt fapt, că guvernul a refuzat să intre în perțurări cu opoziția pe tema împăcării, dovedește, că temerea opoziției e motițată. Guvernul se simte tare și va eși tare din alegeri, de aceea nu lăgă pace cu opoziția.

Guvernul n'a putut primi propunerea de împăcare a opoziției nici din acel motiv, că opoziția a cerut întâiu de tóte retragerea guvernului, și acordarea concesiunilor cerute numai pe séma guvernului care i va lua locul. Lucru cu adevărat imposibil, când ne gândim, că guvernului actual i-a trebuit un an de zile până și-a întărit poziția în partidul propriu, și în jos, în țară, față cu cercurile oficióse, bine înțeles. Noul guvern ar trebui deci de nou să începă de unde a început guvernul actual, să se facă plăcut și temut, — pótă mai mult temut de cât plăcut, — în fața ómenilor proprii, și la așa ceva nu se pricepe ori și cine, cel puțin nu în măsura în care a arătat că se pricepe contele Tisza, actualul ministru-president, al cărui cap ar doir să-l aibă opoziția unită.

Despre zădărnicele încercărilor de împăcare ne dau lămuririle convenite dot é comunicate oficióse, unul dat din partea opoziției unite, altul din partea guvernului. Opoziția, cum am spus, pune vina pe guvern, și dă de știre țerii și „națiunii” următoarele:

„Tóte silințele contelui Andrásy Gyula, făcute în scopul unei soluțiuni pacinice, pe basa conferărilor avute cu comitetul executiv al opoziției aliate, — au fost zădărnice prin provocarea rigidă a contelui Tisza István la principiul maiorității. Contele Andrásy și comitetul executiv al opoziției unite au ostenit cu bunăvoință și speranță, pentru a scuti țera și constituția de șgduirile critice cari o amenință. Ca basă a soluțiunii pacinice au fixat și în detaiuri modificarea regulamentului camerei prin conlucrarea tuturor partide'or, în așa chip, ca esercierea obstrucției te hnice să fie eschisă, fără a fi restrinsă totodată și libertatea cuvântului. În schimb pentru această opoziția aliată, sub condiția, ca regulamentul modificat să intre în valóre numai de-odată cu publicarea noiei legi electorale, a pretins modificarea legii electorale pe basa principiilor pe cari contele Tisza István le-a promis, respective acceptat în dietă în mod obligătoriu. Condiția firéscă a soluțiunii pacinice a fost abdicarea ministrului president, violătoriu al regulamentului și legii, și a factorilor complici la violarea legii, formarea unui nou guvern, și delăturarea rezultatelor violării de lege. Contele Tisza István, provocându-se că maioritatea e pe partea sa, a respins brusc această modalitate a soluțiunii”.

Așa spune opoziția că stau lucrurile. Ear' guvernul, în al său comunicat, le presintă astfel pe calea unei foi litografate, cu caracter semioficiós:

„Cu privire la comunicatul publicat de comitetul executiv al opoziției aliate în conțelegere cu grupul disidenților, suntem autorizați să declarăm, că ministrul-president contele Tisza István nu a putut accepta propozițiunile opoziției din 3 cauze:

1. pentru-că propozițiile opoziției cu privire la modificarea regulamentului nu i-s'au părut suficiente întru a garanta capabilitatea de muncă a parlamentului;
2. pentru-că nu a ținut acceptabil junctimul întré reforma legii electorale și întré modificarea regulamentului camerei;
3. pentru-că nu a considerat a fi concordabilă conștiința datorinței sale constituționale cu faptul, ca în calitate de president de guvern parlamentar, care d'ispune de încrederea Corónei și a maiorității, să se dimită la tégueli pe prețul capului său și pe al maiorității care l' sprigineste cu însuflețire. Contele Tisza a considerat drept imposibilitate morală acest tég. pentru că convingerea sa e, că acela care are la inimă adevăratele exigențe ale parlamentarismului ru se pótă preta nici-când la astfel de tégueli, și cu atât mai puțin ar puté face acest pas atunci, când

prin el numai obstrucției celei de trei ani i-ar căștga învingere”.

Ca lucru pozitiv iasă deci din aceste două comunicate faptul, că pace nu va fi, ci va fi răsboiu întré guvern și opoziție. Răsboiu, care în curénd va fi purtat cu folosirea tuturor armelor constituționale, usita'e în patria noastră. Și fiind-că cunoștem bine aceste arme, putem să prorocim înainte rezultatul luptei. Din ea negreș't că guvernul are să iese învingător. Lucrul acesta l' știe forțe bine opoziția, de aceea a căutat să lege pace cu guvernul, dar' îl știe și mai bine guvernul, de aceea nu vrea să lege pace cu opoziția. Nu vrea să i-se plece, ci vrea să o sdrobéscă. Vrea să i arete, că el e cel mai tare.

Să nu uităm însă, că și baronul Bánffy așa și-a făcut socotéla, în anul 1896. Și socotéla a fost bună, pentru-că din alegerile făcute după propriul său sistem opoziția a eșit réu decimată. Și totuși... la doi ani guvernul lui Bánffy a trebuit să se retragă cu rușine. Vorba folosită odată la locul acesta: evenimentele se desvóltă de sine, după logica lor proprie. De aceea, ori-cât de tare se simte guvernul, și ori-cât de însuflețit să fie acum partidul liberal pentru programul și planurile guvernului actual, nu știm ce pótă să aducă ziua de mâne. Guvernele au obiceiul să cadă și atunci când ele nu vreau să cadă. Ba pótă că chiar atunci cad mai ales.

Crisă în România.

Correspondență particulară a „Telegrafului Român”.
București, 24 Decembre n.

Intrégă săptămâna această a fost săptămâna așteptărilor, ca guvernul presidat de dl Sturdza să cadă de la putere, și să i iee locul un guvern conservator, presidat de dl G. Gr. Cantacuzino. Atât de siguri erau despre căderea guvernului însși conservatorii, în cât și-au fost compus chiar și lista cabinetului în multe întruniri ținute în cursul săptămânei, și nu așteptau de cât chărnarea diui Cantacuzino la palat, pentru-ca însărcinat din partea M. Sale regelui Carol cu formarea noului cabinet, să înainteze numai de cât Regelui lista spre aprobare.

În capul listei era pus dl Cantacuzino, șeful partidului conservator, ca president al consil ului de ministri și ministru de interne, apoi domnii: Tache Ionescu la externe, Dr. Istrate la lucrări publice, Mihail Vlădescu la culte și instrucție, general Lahovari la răsboiu, Ioan Lahovari la finanțe, Ionel Grădistan la domenii și A. Bădărău la justiție.

Lista această ministerială n'a putut însă să fie valorisată, din motivul, că crisa ministerială a fost delăturată pe un timp óre-care. Se crede, că numai până la votarea bugetului pentru anul viitoriu. Crisa a fost provocată de neînțelegeri născute în sinul partidului liberal, cari su avut de urmure demisiunea presidentului camerei, Mihail Ferechide, și a vice-presidentilor Protopopescu și Morțun din demnitățile avute. Un eveniment mare acesta în analele parlamentare ale României, care însă n'a avut urmările pe cari le așteptau unii. Camera română a primit demisiunea tuturor celor trei numiți, în ședința de Joi, și în locul lor a ales alt president și alți vice-presidenți, ear' guvernului i a votat încredere deplină, cu totalitatea voturilor, m'ius 12 voturi opoziționale.

De aci se vede, că partidul e bine închiegat în sus, dar' e sdruincinat în jos. Pentru-că la alegerea de president al camerei, în locul demisionatului Ferechide, au fost date pentru noul president Stefan Șendrea 70 voturi liberale, ear' 59 deputați liberali n'au votat. Acești nemulțămii liberali, uniți cu opoziționalii din cameră, ar puté să formeze forțe ușor maioritatea în contra guvernului, dacă ar voi. Dar' prin votul de încredere dat și din partea lor guvernului, au dat a se înțelege, că nu cu șeful guvernului sunt nemulțămiiți, ci cu alte lucruri, pe cari numai ei le știu și le cunosc.

Adecă le cunosc și alții. Au intrat unele neînțelegeri, și încă mari neînțelegeri în sinul cabinetului însuși. Dl Ionel Brătian, ministru de externe, nu se prea pótă înțelege cu domnii ministri Lascar de la interne și Costinescu de la finanțe, și se vorbește, că ar fi cerut de la dl Sturdza scóterea lor din cabinet, lucru pe care dl Sturdza nu l'a putut împlini, după ce e vorba de doi bărbați de stat români de valóre mare, despre cari însuși M. Sa regele a spus, că nu-și pótă închipui un ministeriu liberal fără Lascar și Costinescu.

Să vorbia eri, că în urma celor întemplate dl Ionel Brătian și-ar fi dat dimisia și că același lucru l-ar fi făcut d-ja, ori ar avé intențiunea să l' facă, și dl Stoicescu, ministru la domenii.

Pentru a cunoște lucrurile mai bine, am să vă comunic, că Ionel Brătian are aspirațiuni și are și prospecte sigure de a ajunge urmașul dlui Sturdza, șef al partidului liberal. Se teme însă de concurența dlui Lascar și a dlui Costinescu, ambii ómeni cu multă greutate în partid. De aci neînțelegerile. Dl Ionel Brătian are pe lângă sine pe tinerii liberali, (fiind și el încă tânăr), dar' are și pe dl Sturdza, care însuși îl dorește de urmaș al său. De aci votul de încredere dat dlui Sturdza și din partea tinerilor liberali în ședința de Joi a camerei române.

Dar' cu tótă încrederea votată, pe aice se crede, că guvernul va căuta să i-se voteze cu grăbire bugetul, convențiile cu străinătatea și proiectele de lege deja prezentate parlamentului, și apoi se va retrage de la putere. E vorba apoi, că aceea ce s'a întemplat la cameră să se întemplat și la senat. Și acolo vrea să demisioneze presidentul Aurelian și vice-presidentii. Pe aici credința e deci, că viitórele alegeri la tot cazul vor fi făcute sub un guvern conservator, nu sub cel liberal de astăzi. Spectator.

Minciuna în viața copilului.

(Fine.)

Dintré tóte metodele izvodite până în zilele noastre, cel mai sigur de reușit și mai repede ducătoriu la țință e metoda basat pe dragoste, nu pe pedepse. Dragostea însă să nu se cheltuésă fără nici o cumpănă, ci din ea să transp're rațiunea și îndemnul. Metoda acesta e mai sigur de reușit pe motivul căci dragostea e puterea vrăjitóre, care e în stare să învingă totul, și e în stare să afărâme și păreții în cari sufletul copilului e înclinat să se închidă, lăsând să sufle aerul limpede, care curăță calea adevăratei desvóțiri, și nădăjduesc că va fi și îmbrățișat cu căldură de tóte mamele, fiind lipsit de necesitatea de a întinde mersu mâna după vergea.

În desfășurarea metodei acestuia ne răsare ca primul mijloc de a stîrpi minciuna, iubirea de adevăr, cu care trebuie să fie învârtă mama. Mamă care încează să-și crească odrasla în aerul adevărului, trebuie să fie adevărul intrupat, ori cel puțin, când se

apropie de copil să fie încinsă cu haina adevărului, căci numai astfel va pute dobândi bucuria sufletescă. — Fie-care cuvânt al mamei să fie adevărat, ca copilul să se poată răzima de el. Ea trebuie să fie în toate vorbele și faptele ei exemplu viu, după care copilul să se îndrepte. Căci de la exemplul ce îl are mereu înaintea ochilor atîrnă formarea caracterului. Copilul imităză tot ce vede, vorbe, fapte. Dar' cele mai lămurite urme în sufletul fraged, le lasă faptele. Neadevărul trebuie înjunjurat, chiar și când ar fi conștințată mama de a se folosi de el.

Nici-când să nu se împace copilul prin făgăduințe cari nu se vor împlini, prin minciuni și momeli, căci prin acestea se sdruncină încrederea copilului.

Pedepsă faptică să lipsescă din întregul metodelor, fiind-ă această ușor încuibă frica în sufletul copilului față de crescător. Ori și ce urmă de frică trebuie ștersă din sufletul fraged, ca copilul să stea cu crescătorul, cu mama, într'un raport intim, raport de desăvârșită încredere. — Copilul trebuie să fie pe deplin convins în sufletul său că de la el numai lucruri bune se cer, și numai bune se cred despre el, în cât cu inima deschisă să se poată apropia ori-când de mamă, cu toate ale lui mici poftă, grijă și planuri, cu toată gândirea sa copilărească, să-și desfășoare întreg sufletul înaintea ochiului de mamă. Și mama adevărată va înțelege toate acestea și va căuta să-l ajute și să-l îndrepte. Cei mai mulți copii mint de frică. Ei văd necredința în ochii crescătorului, o simt în glasul, în graiul lor, și se tem de pedepsă. Tema această le tulbură liniștea sufletului, nu mai sunt în stare să deosebescă lămurit adevărul, și fac mărturisiri pe cari cu sufletescă liniște nu le-ar fi făcut.

Nici-când să nu mănecă educătorul de la presupunerea, că copilul vorbește să mintă. Prefacerea e străină de sufletul nestruciat al copilului. Mai bine să presupună că împrejurările externe l-au sedus la minciună. Și în cazul acesta are să pășescă cu mare chibzuială. Dacă observă vreun neadevăr în mărturisirea copilului, e dator să-l facă de loc atent: „Poteți să uitați, dar' nu a fost tocmai așa, adu-ți numai bine aminte“. În modul acesta i-se ușurează mult calea de a îndrepta mărturisirea greșită și se dedă a spune mereu adevărul.

„Am cunoscut un băiat, ne povestește Laura Frost, care în etate de 9 ani atât de mult era dat de a spune adevărul, în cât întrebând despre vre-o faptă, al cărei săvârșitor nu se știa cu positivitate, răspundea cam astfel: „Eu cred, măicuță, că eu am făcut-o, tocmai sigur nu mai știu, dar' se poate. Și nici-odată în cazuri de acestea nelămurite nu era el făptuitorul, de-și răspunsul putea ușor să-l aducă în bănuială, atât de mare era conștințioșitatea și voința de a nu minți.

Un alt copil mințea foarte des. Mama desăvârșită nu știa ce să mai facă cu el, pedepsele nu ajutau nimica. Odată, mințind copilul iară, îl întrebă mama măhuită până în suflet: Nu poți spune și tu adevărul? Ce să-mă fac cu tine, d'or' nu te pot pedepsi în toată ziua. Uite, frații tăi nu mint!“ Vorbele acestea îl pătrunseră și intristară smugându-i totodată o sinceră mărturisire. „Tu totuși nu mi dai creștinț; de spun minciună ori adevărul; tot una e. Numai celorlalți frați le crești, mie nu; crezi că eu totdeauna mint!“ Ca o furtună se prăbuși mărturisirea această în sufletul mamei, care se convinsese de greșală comică, și se strădui ca să o repareze. Dar' nici copilul nu a rămas reoc, ci s'a îndreptat cu vremea.

Nu de mult apără în Germania o carte despre rațiunea educației. Autorul, lucrător harnic, înfăcșărat de dragostea față de creșterea omenirii, a încredințat multe gânduri, nemuritoare, lămură sufletului său, cari pot servi ca cele mai sigure călăuză pe grelele drumuri ale educației. În entuziasmul său ca închinător al statului german, trece însă hotarele creșterii raționale, mai ales când se ocupă cu educația în familie. Zice între altele, că familia, ca societatea cea mai mică, are trebuință să învețe, și încă mult, chiar și în creșterea copiilor, de la stat, ca societatea cea mai mare, mai bine organizată și mai perfectă. Pretinde, ca familia să pășescă întru toate așa cum porcede statul în contra

transgresiunilor comise de membrii statului, adică în familie să se stabilească o procedură judiciară cu întreg aparatul său. Tatăl să fie judecătorul, mama pârătorul, ear' pe martorii să-i facă copiii. O astfel de investigațiune însă, cu martori, pârători și judecător, are un prea desastros efect asupra copiilor, și mai ales asupra copiilor slabi de suflet! O frică nervoasă copleșește într'întregă ființă a copilului, care îi tulbură înțelegerea și judecata, și îl seduce la espuneri false. Se simte asemenea unui reușcător în fața tribunalului, e spus prea tare iritațiunilor, cari sdruncină atât de mult sistemul nervos. Mijlocul acesta, tribunalul familiar, nu poate avea nici de cum urmări bune, el nu ajută desăvârșirea sufletescă a copilului, ci o îngreunează. Copilul nu mai vede în părintele său pe tatăl iubitor, ci un aspru judecător, de care mereu se teme, și de care numai cu tremurul în inimă se apropie.

Pe cât de nepotrivite, pe cât de nerodnice ar fi „tribunalele familiare“, pe atât pline de isbânzi ar fi „tribunalele școlare“. Acestea ar aduce roduri vrednice de scopul pe care l'urmăresc. Ele s'au și introdus în unele școli elementare din Germania. De se întemplantă vre-o depășire de lege morală sau normă școlară, făptuitorul e adus în fața unui juriu compus din elevi-colegi. Aici micul delincent și martorii sunt ascultați și apoi se aduce sentința. Tote în să se întemplantă sub ochii învățătorului, ca nu cumva să se întemplantă abuzuri și nedreptăți. Tribunalele acestea școlare, cari se înțeleg de câte-ori se întemplantă ceva în contra legilor, nutresc nădejdea de a pătrunde cât mai curând în toate școlile. Și numai salutarea urmări ar avea în creșterea generațiilor! Prin acestea copilul își desvâltă judecata, și în deosebiri judecata morală, și se întărește în el dragostea față de adevăr. Cu drag își vor aduce astfel de copii aminte de zilele trăite într'ă păreții școlii, unde au învățat să fie omeni de omenie!

S'a zis, că copilăria e o bucată din raiul pierdut pentru omenime. De ce dar' să le tulburăm copiilor cerul senin, fericirea dulce, pe care nu o vor mai afla nici-odată în viață. Să ne străduim mai bine, ca să facem, ca micile odrasle să-și simtă fericirea această! Sufletele lor nestrucate să le umplem cu lumină sfântă, cerescă, care să-i înnoțescă până la capătul vieții, luminându-le calea în zile de grea ispită. Liniște și mângăiere să se coboare în inima lor, gândindu-se la copilărie! Deci nu ca o omenie mari, ca cu făcători de rele să tractăm, ci așa precum sunt, ca cu ființe mici, nevinovate, cari greșesc și rătăcesc, pe cari însă cu dragoste și bunătate să le îndreptăm către lumina adevărului, și nu cu ajutorul tribunalelor familiare, cari i ar face, ca mereu să se pândescă și părăscă.

Imi vine în minte un caz vrednic de remarcă: Eram a casă pe feriile Crăciunului. Într'o zi veni la mama cu lucru o femeie simplă, netrecută prin școle, aducând și copii cu dînsa. Copiii se puseră în mijlocul casei la joc, și atât de drăgălaș se jucau, în cât își era mai mare dragul să privești la ei. — În toial jocului însă se întemplantă de greș un copil. Mama observă greșala, dar' pe făptuitor nu l'putu oblici; și îl întrebă îndulțat, că cine e vinovatul? Nici unul nu răspunde nimica! Vădînd că tac, zise mama: „Vai da supărăta sunt, zice ea, că nu mi spunei cine a făcut răul?“ Atunci o copilă cu ochi mari se apropie cu dragoste de ea și zice: „Eu am fost măicuță, nu fi mîniată“. Mama îi guguil obrăziorul înbușor de rușine, și îi grăi cu dulceață: „de altădată să-mi spui mai curînd, să nu mă mai superi!“ — ființorii vădînd purtarea sorătoarei, o îndrăgostiră și începură un joc și mai vesel. Copila era fericită, simțind iubirea fraților arătată față de ea.

Eu cred că o astfel de familie, fie cât de săracă, e cu mult mai pătrunsă de dragoste și de fericire de cât una cu proceduri iudiciare. Frații și frațele știu bine cine era făptuitorul, dar' na'u vrut să părăscă. Iubirea de mamă însă a știut să deschidă sufletul copilului cu priceina.

Se vor afla și de aceia, cari vor obiceșiona, că nu toți copiii sunt buni deopotrivă, multora li-e înăscută înclinarea de a minți, ear' pe alții îi împinge fantazia în mrejele minciunii, ba chiar și modul de încredere față de mamă diferă. Și au toată dreptatea, dar' nici o putere nu este în copil, pe

care dragostea de mamă nu ar pute să o învingă, numai răbdare și bunăvoință să fie! În toată clipita să credă în partea cea bună, să o păzescă și cultivate, să o crească și să o mărească, stîrbind mereu din rămășițele seltaticului neastîmpăr. Căci ca ceara de môle primește mama sufletul copilului din mîna creatorului, și de la ea a'arîă totul, de la ea și de la școlă! Păzește-l mamă, căci e a ta sfîntă datorință să-l păzești de influințe stricicioase. Iubește-ți, mamă, copilul, încrede-te în el, ca și el cu aceeași încredere și dragoste să se apropie de tine, căci unde dragostea și încrederea se află sălăstăuită, acolo nu se poate încuibă minciuna!

N. Regman.

NOUȚĂȚI

Sfințire de steag în America. Duminică (11 Decembrie st. n.) s'a făcut în Youngstown (America) sfințirea steagului societății „Unirea“ a Românilor emigrați în America. Serviciul sfințirii s'a oficiat prin preotul Zaharie Oprea în sala „Caselor societății tinerimei creștine“. De la locuința părintelui Oprea și a lui Max M. Vuleu (președintul societății „Unirea“) credincioșii s'au mers până la locul serviciului divin în corpore, în frunte cu muzica societății, compusă din 16 persoane, și tot în corpore s'au reîntors la locuința preotului, purtând în frunte steagul și percurgînd mai multe strade. Cei prezenți la actul sfințirii s'au fotografat sub steag. Dintr'ă aceste tablouri unul se va trimite Esc. Sale Inaltpreasfințitului arhiepiscop și metropolit Ioan Melianu și unul consistoriului archidiecean „drept recunoștință că și-au adus a minte și de oile rătăcite pe pământ american din turma lor cuvîntătoare, trimițându-ne pe mult așteptatul și optatul nostru păstorului sufletesc“, — zice comitetul societății „Unirea“ în programul festivităților sfințirii.

Prelegeri populare în Brașov. Departamentul Brașov al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ arangază și în erna această un ciclu de prelegeri publice pentru popor, cari pentru a fi mai bine înțelese vor fi însoțite și de proiecțiuni schiopticonice. Prima prelegere s'a ținut ieri în sala gimnasului din Brașov pentru poporul din Șcheii Brașovului. Subiectul prelegerii a fost luat din viața și faptele Măntuitorului Iisus Christos, tractând în partea a doua despre alcoolism și urmările desastroase ale lui.

La fondul „Masa studenților“ din Brad au intrat următoarele dăruri benevoale. 1. „Oravițana“, institut de credit în Oravița și Dr. Ioan Nedelcu, avocat, drept cunună eternă pentru fericitul Dr. Alesea Mandujca și Ecaterina Trăilă născ. Boboroni, 40 cor. 2. De la Ioan Irimie preot în Mesteacăn (Zărind) pentru fiica sa preotăsa Victoria Colț răposată la 5 Decembrie și gneriele seu Constantin Leuca fost preot în Lszuri, 10 cor. În veci pomnirea lor. Comisiunea administrativă.

Pentru muzeul român. În loc de cunună pe sicriul fer. Dr. Alexiu Manguica, fost avocat în Oravița, dl colonel Alexandru Lupu, în Viena, a donat pentru Muzeul istoric și etnografic al Românilor din țară suma de K. 20. Biroul Asociațiunii.

Fondul Dr. Iosif Hodoș. La inițiativa directorului Dr. Pavel Opișă s'a înființat în toamnă această la gimnasul gr. or. din Brad un nou fond sub titlul de mai sus și cu menirea, ca din venitele lui să se dea profesorilor de la acest gimnasiu ajutoare la tipărirea de manuale de școlă, scrieri de valoare literară, prelegeri publice ori disertațiuni, cum și ajutoare pentru cășurii de studiu. Fondul s'a înființat din suma de 85 cor. 70 fileri, la care directorul Dr. Opișă a contribuit cu 43 cor. 70 fileri, profesorul Dr. Ioan Radu cu 12 corone, preotul Petru Rimbaș (Brad) cu 10 corone și învățătorul pensionat Alexandru Drăla (Cristior) cu 20 cor. Conform statulelor, aprobate de consistoriul archidiecean sub nr. 10041 Școl., fondul se va înactiva după-ce suma capitalului va crește la 2000 corone, din venitele cărora 80% se vor distribui ca ajutoare, ear' 20% se vor capitaliza. Augmentarea fondului se va face prin contribuiri benevoale, prin donațiuni și legate, prin 10% din taxele de examinare la gimnasiul din Brad (emendare, primire, privalisti, etc.), prin 30% din taxele pentru atestate, duplicate, etc., pe cari directorul gimnasial le cedeză fondului, prin venitul de la petreceri etc. Adm'nstrarea fondului o prevede o comisiune de doi profesori în frunte cu directorul gim. sub supraveghierea reprezentanței gimnasialului.

Epilogul turburărilor din Aleșd. Mercuri a publicat tribunalul din Oradea sentința în procesul pentru turburărilor din Aleșd, puse la oale de agenți socialiști spre a zădărnici o s'dunare kossoh'tă. Victime ale turburărilor au fost beții țerani români seduși a crede că li-se va împărți pământ gratis, etc. și — pe lângă adevărați păcătoși înscenatori ai turburărilor — tot nenorociți țerani români sunt victimele ale procesului. Dintr'ă 22 acuzați Silberstein Dez'6 e osândit la patru ani de pușcărie, Pap Florian la 3 ani, Guro Dumitru la 2 1/2 ani și Iosif Mikalca la 2 ani. Dintr'ă ceilalți unul e a hitat, ear' 17 sunt osândiți la temniță pe timp de 6-12 luni.

Fomete în cercul Beinsului. Pe baza rapoartelor primite de la corespondenții locali ziarele din Budapesta spun, că în urma seceței din anul curent în cercul Beinsului grăsează mare fomete. „Fguri însoțite, slăbite de fomete stau grupe-grupe înaintea oficiului pretorial din Beins, deosebi în zilele de tîrg, și cer milostenii și ajutoriu. Spitalul public din Beins e plin de bolnavi s'dunati de pe strade, pe unde l' dobôră de pe picioră fometea“; — scriu rapoartele, accentuând toate necesitățile urgente, ca atât comitatul și societatea, cât și statul să întindă mîna de ajutoriu nenorociților.

† Ioan Mircea, preot gr. or. în Cata, a decedat Sâmbătă la 12 ore noptea după lungi și grele suferințe, în etate de 70 ani, și în anul al 45-lea al căsătoriei și preoției. Rămășițele pămîntești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă astăzi, Luni, 13 Decembrie v. la ora 1 p. m. în cimitierul bisericii gr.-or. din Cata. O! înnoțescă în pace!

Din Cinadie ni-se scriu, că în zina sfîntului mare mucenic Nicolae a fost sfințită în biserica gr. or. română de acolo o frumoasă cruce de argint, suflată cu aur, dăruită sfîntei biserici din partea unei familii harnice și evlavioase. Cu această ocaziune parochial Crucian Mărginean a rostit o predică despre însemnătatea zilei și despre însemnătatea sfîntei cruci. Biserica a fost îndesată de lume.

Iubirea de mamă. Marți s'era un copilăș al Terezei Avram (ocuitoare în strada verzelor nr. 3) jucă du-se în jurul cuptorului a răsturnat o sticlă de petrol, de la care i-s'au sprins hainele. Mama copilului a rupt repede hainele de pe el și astfel l'a scăpat de primejdie, dar' a îndurat ea însăși arsuri atât de grave, în cât după chinuri cumplite a murit Mercuri noptea în spitalul civil. Despre marea nenorocire a fost avisat apoi bărbatul ei, care era la lucru la jîghețul de la Turnu-Roșu. Au rămas după ea șapte copilăși.

Un memorandum al Polonilor. O comisiune de 105 membri a Polonilor din Rusia, întrunită în palatul contelui Tuskiewicz sub președinția episcopului din Varșovia, a formulat cererile Polonilor în un memorandum prezentat zilele trecute ministrului de interne al Rusiei. În acest memorandum Polonii cer: 1). Validitatea drepturilor limbii polone în școlile, la tribunale și la oficiile publice. 2). Aplicarea de funcționari poloni la oficiile de stat din Polonia. 3). Garantarea libertății de credință rom. catolicilor și unitarilor. 4). Autonomie orașelor, etc., luând poște și contra tendințelor de rusificare sinică. Memorandumul a fost prezentat ministrului de interne prin contele Tuskiewicz.

Telegrafie fără sîrmă — în Ungaria. După experimentări de mai mult timp, făcute din partea direcțiunii de poștă și telegraf din Budapesta în scopul aplicării telegrafiei fără sîrmă, a succedat Luni spedarea unei „marconigrame“ de la stațiunea de pe insula Csepel la Leopoldau (lângă Viena). Distanța dintre a-e-te două stațiuni de telegrafie fără sîrmă e 250 kilometri în linie aeriană, fiind între ele munți mari, și totuși experimental de Luni a succedat destul de bine. Esperanțele se vor continua încă.

Daruri de Crăciun pentru săraci. În urma apelului publicat de „Reuniunea socialilor români din Sibiu“ în cauza umanitară a împărțirii de daruri la Crăciun pentru săraci au mai dăruit următorii: Nicolae Grecu, pielar în Porcești, Romul Sma, fuv. pns., Vasile Stan, prof. semin., Ioan F. Neagrașu, ingner de poduri și șosale, Dr. Aurel Crăciunescu, prof. sem n., Dr. Atanasu Moga, medic, Săsciori, fie care câte 1 cor., Ioan Papiu, protopresbiter, 5 cor., d'șorele Dunca de Săj, 4 cor., dna Ana D. Moga n. Bologa, 3 cor., Letiția Dr. Bologa, soție de director, Neaga Ivan, soție de notariu în Gurariulu, fie-care câte 2 cor.

În același scop au mai dăruit d'șorele Tereșia și Ida Popoș, 9 1/2 metri de stofă și un guler de blană (700); Ermi Borcea, funcț. la banca „Transilvania“, 17 cravate (noue) 1 pălărie, 1 căciucă (nouă), 9 părechi de manșete (noue), 22 gulere.

Societatea „Carmen“ din București dă Vineri (30 Decembrie s. n.) un concert în sala Atheneului, având în program și balada „Mama lui Ștefan cel Mare“, compoziția de George Dima. Aceasta e primul caz, că această frumoasă compoziție e luată în program de o reuniune de cântări din România. De altcun fel e bine cunoscută la curtea regală, fiind-că „reuniunea română de cântări“ din Brașov de sub conducerea dlui Dima o cântase cu mult succes în castelul Peleş înaintea familiei regale.

Concert în Brașov. „Reuniunea română de cântări“ din Brașov dă Joi (29 Decembrie n.) concert în sala redutei orașenești. Cum raportează „Gazeta Transilvaniei“, programul concertului conține și câteva cântece bisericesti din noua liturgie compusă de dl G. Dima pentru cor mixt, cum și două colinde și patru cântece populare.

Apcl. Domnii membri acționari ai casei de economii societate pe acțiuni „Turnu-Roșu“, sunt rugați a-și achita rata V-a de acțiuni, scadentă cu 1 Ianuarie 1905, și cei-ce sunt în restanță cu ratele III și IV sunt rugați a satisface obligămintelor lor, cu atât mai vârtos cu cât în cas de lipsă direcțiunea va avea a se conforma dispozițiilor statutare. Boița, 22 Decembrie 1904. *Directiunea.*

Expensariu advocațional „Ügyvéd k Lapja“ raportează că un avocat din Budapesta a dat în judecată pe erzii unui magnat, pentru suma de 519.785 corone expensariu de lucrări advocaționale. La forul prim a fost respins. Al doilea for i a judecat 100.000 de corone, cari la Curie au fost reduse, apoi la 24.556 corone. Va să zică, aprupe cu jumătate milion de corone pretind a avocatul mai mult de cât i-s-ar fi convenit.

Mistret uriaș Pădurariul Culită Alexandru din Cămin a pușcat Joi trecută în pădurea fondului basilitan din Blaj un porc sălbatic de o mărime rară. Avea în lungime 95 metri și un metru și 10 metri era de înalt. A cântărit două miji și jumătate. Pădurariul l-a dăruit curții metropolitane din Blaj. Pelea mistrețului a fost depusă în muzeul Blajului.

Cărți și reviste.

„Biserica ortodoxă română“, revista sfântului Sinod al bisericii autocefale ortodoxe a României, a apărut pe Novembre (fasc. 8, anul de esistență XXVIII) cu următorul sumariu: „De centenariul seminarului Veniamin“, „Cei doi bani (dinari) ai văduvei“ (omili) de Dr. Dragomir Demetrescu; „Mărturie despre educația religioasă a fiilor Domnilor români din trecut și prezent“, de C. Erbiceanu; „Note asupra istoriei bisericești a Românilor pentru secolul XIX“, comunicări de C. Erbiceanu; „O carte pentru ertarea păcatelor“ (indulgjență), dată de patriarhul Partenie al Ierusalimului (tipărită prin anii 1700—1740); O poezie patriotică de Neofit Scriban din 1835, comunicată și comentată de C. Erbiceanu; „Impărțirea timpului la Evrei“, de diaconul Dr. Popescu-Mălăeșt; „Apologetica lui Tertulian“, de P. N. Georgescu, apoi raport despre ședințele sesiunii de toamnă a sfântului Sinod; teme date spre elaborare preoților din eparchia Dunării de jos pentru conferențele pastorale din 1905, și alte comunicări de interes bisericesc.

„Bis. ort. română“ apare în fascicoli lunari în tipografia cărților bisericești în București și costă 12 lei pe an.

Posta redacției.

Roșceni. Corespondența s'a publicat; lucrearea ceasaltă trimisă nu e însă scrisă astfel, ca să pōă fi publicată.

„Români și școlile de stat“ nu se pōte publica.

Bundorf. Corespondența nu e scrisă așa, ca să o putem publica. Incolo bine ați făcut că ști înaintat recurs. Dacă nu vi-se face dreptate din partea congregației, dați ja'ba la ministrul de interne. Basați-vă plânsorea pe faptul, că majoritatea Sasilor a eșt din vulturile femeilor, cari au votat în locul bărbaților. Lucrul acesta nu e admis de lege. Numai văduvele au drept de elegere la comună, dar' nici ele nu pot vota în persoană, ci prin împuterniciji. Cu atât mai puțin pot să voteze muerile cu bărbați, și încă în locul acestora!

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.
(Urmare)

În unele locuri aflăm chiar câte un rând de strane verticale așzate spre părțile din dreapta și stânga bisericii, marcând de regulă despărțirea naosului de pronaos.

Între scaune, la un loc mai apropiat de altariu, se află în partea dreaptă unul mai frumos pe sēma episcopului. Se numește *tron arhieresc*.¹⁾ Vezi fig. 8 și... pag. 21 și...

Unde cercetăză biserica și domnitoriul țerii, se face în partea stângă și tron regesc. În România sunt scaune mai frumoșe și pentru regina și principii moștenitori.

În bisericile vechi aceste tronuri erau pe solee acolo, unde era făcută această parte mai ridicată dinaintea altariului, și anume întocmită pentru preoțimea liturgisitoare, ceteti, cântăreți²⁾ etc., ca să nu fie conturbați prin imbulzirea publicului.

Considerând, că bisericile noastre sunt cercetate și de un număr de omeni culți, dedați la comoditate, adese-ori și nervoși, ori bolnavi, cari nu supōrtă statul îndelungat în picioare; considerând că obosēla trupescă ușor pōte abate sufletul de la convenita elevațiune și înălțare, zădărniceind astfel tocmăi scopul pentru care credinciosul a intrat în biserică, — s'au ivit și la noi tendințe juste³⁾ de a introduce în biserici mai multe locuri de șezut, ca astfel — stând trupul în deplină tignă — sufletul cu atât mai ușor să se pōtă avēnta în sferile originii sale.

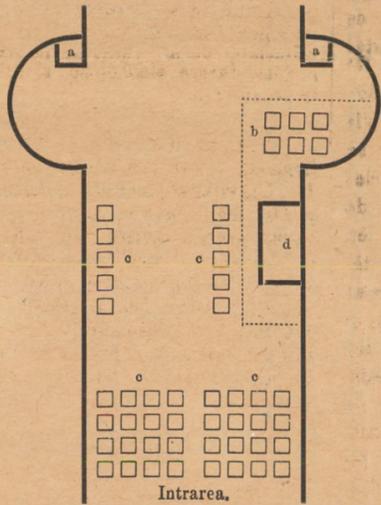
A introduce însă în biserica noastră bănci, ca la apuseni, află inadmisibil. Acesta ar fi o abatere de la usul din biserica orientală universală și ar reduce mult spațiul disponibil.

Am vōzut chiar și biserici apusene fără bănci de șezut. Așa d. e. marea *basilică* din München are în loc de bănci de șezut numai niște întocmiri de lemn pentru ingenuchiat și la înălțimea pieptului cu un pult pentru a așzaza cartea de rugăciune.

Am aflat însă în multe locuri, pe cari le-am cercetat, că credincioșii mai delicați, mai ales de la orașe, se ajută așa, că folosesc scaune portative de trestie, sau precum le aflăm în prânzitorile mai alese.

Astfel în biserica de la *Bușteni*, în a sfântului *George-vechiu* și *Amza* de la București. La Amza se folosesc mai ales în săptămâna mare. Fie-care și 'l aduce de a casă. Se așzază în rânduri de câte patru. — Asemenea la *metropolia* din Iași; în biserica grecescă de la *Galați* și *Brăila*, unde scaunele sunt proprietatea bisericii și numai aceluia se permite folosirea, care cumpără de la epitropie o lumină.

Biserica *Domnița-Balașa* are — pe lângă scaunele de lângă părți — 70 de asemenea scaune portative, cari la trebuință se înșira prin interiorul ei, cam astfel precum indică figura de mai jos.

- a) pulturile cântăreților. Vezi capit. acestei biserici la pag.
- b) scaune pentru ctitori;
- c) scaune pentru public;
- d) statueta de marmoră.

Liniile punctate indică grilagiul, care mărginește locul rezervat pentru familiile eforilor actuali.

Asemenea scaune se folosesc și în bisericile rusești din *Viena*, *Carlsbad*, etc.

În Cernăuți nu sunt scaune mobile.

În unele părți — d. e. la *Sărata* din apropierea Făgărașului, la *Gura-riului* (lângă Sibiu), la *Geogiul-de-sus* (lângă Alba-Iulia) la *Șoimușul român* etc. chiar și poporul nostru a aflat un espedient de a-și răzima în biserică trupul ostenit de greul muncii de peste săptămână, ca să nu se obosēscă. Țărani, în deosebi cei bătrâni, și-au făcut adecă anume un fel de *bețe* cu măciucă, ca și bețele ciobanilor, ori cu alte cârligături la capetele de sus, numite *cârje*, cari se păstrează în biserică. De acolo își ia fie-care proprietar pe a lui, fixēză bine capătul de jos în podinele bisericii, ear' pe partea de-asupra se razimă cu ambele brațe, ori cu subsuōra dreaptă. Interesant este, să vezi aceste bețe la ingenuchieri. Poporul se plēcă; ear' bețele se vōd pe de-asupra, ca niște sulite de soldați.

Fiind deci *șederea* pentru mulți în adevēr o cerință justă, *trebuie* să se deie celor ce au lipsă această posibilitate.

Un număr corespunzător de *scaune portative* se pōte deci admite mai ales în o catedrală, cu considerare la publi-

¹⁾ Mai este un tron arhieresc (scaunul cel de sus) și cele 12 scaune lângă concha altariului. Acestea sunt acceptate din basilicele romane vechi.

²⁾ La Ruși și acuma stau cântăreții lângă catapēsmă, de-a dreapta și de-a stânga.

³⁾ Deputatul Virgil Oniț, director al gimnasiului ortodox român de la Brașov, a cerut acesta în sesiunea sinodului arhierescan de la 1903.

cul cult, ce are s'o cerceteze. Aceste scaune însă *trebuesc* făcute anume, ca să aibă o formă mai deosebită de scaunele folosite în case private, să se păstreze la un loc retras, de unde după trebuință să se pună la dispoziția celor ce au lipsă de ele.

Fericitul metropolit Dr. *Miron Romanul* a și admis acest us, dispunēnd însuși, ca la ocașii festive, — precum era la liturgiile pentru membrii din casa domnitoare, parastase pentru persoane distinse, la cari asista elita societății sibiene române și străine, — să se așeze în biserică scaune portative. De regulă erau de trestie.

Considerând, că mulți credincioși, și în deosebi damele, obișnuiesc în evlavia lor a asculta o mare parte din liturgie în genunchi, ar fi fōrte recomandabil a se face și o întocmire ușoră anume de ingenuchiat, portativă și cu pult pentru cartea de rugăciuni. Acestă întocmire ar da mai ales multor femei evlavioșe posibilitatea de a ingenuchia în liniște înaintea Preacuratei, și a asculta acolo mai ales cântarea „Axionului“. Am avut ocașione a vedea adese-ori rusōice din cea mai înaltă societate, făcēnd această și stând cu ceasurile în genunchi, ca înlemnite.

Caracteristic este, că în *catedrala* din *Cernăuți* am dat în pronaos de 4 pentru mărturisirea credincioșilor, întocmite în cele 4 colțuri ale pronaosului spațios.

De-și aceste celule sunt admise numai în biserica apusēnă, unde duhovnicul nu vede, ci numai aude pe cel ce se pocēște, totuși întocmirea scaunelor de la Cernăuți este corespunzătoare legii noastre ortodoxe, întru cât preotul șede — cei drept — comod în scaunul acesta, ca în o celă, dar' între el și credincios este o ferēstră, prin care ambii se vōd și înaintea căreia ingenuchie creștinul.

Locul bărbaților și al femeilor în biserică.

Din legea lui Moise s'a transmis și în biserica creștină usul, că femeile să steie în biserică la un loc mai retras, care la noi se numește tinda femeilor — pronaos — nartix.

În sinagogele ovreești locul femeilor este corul de sus, închis de regulă cu niște grătele dese, prin cari abia pōți străbate cu ochiul. Asemenea grătele se mai află în multe biserici din orient între naos, locul bărbaților, și pronaos, al femeilor. Herm. Adalb. Daniel din Lipsca zice în opul său „Codex liturgicus ecclesiae universalis“ (Lipsiae 1853, pag. 203): „mulieres a viris vel muro humiliori, vel cancelis, vel clatris, quibus sacra celebranda perspicere possunt, ubique seunguntur, vel cameras superiores, τῷ ναοῦ ambitum circumambientes obtinent“, numite grecește γυναικείον γυναικίτης.

Au existat și la noi asemenea zăbrele, dar' timpul modern le-a delăturat, susținându-se totuși usul, ca femeile să steie în pronaos și bărbații înainte.

La orașe însă, unde de regulă femeia are în viața socială tōtă înțaietate, observăm, că femeile nu se mai mulțămesc cu locul lor din pronaos, ci se apropie tot mai mult de altariu, de unde sunt absolut eschise; ba în biserici bine conduse nici fețe bărbătești nesfințite nu-i permis să trecă pe dinaintea sfântului prestol. Canonul LXIX al sinodului VI ecumenic și canonul XIX al sinodului din Laodicea oprește celor nesfinți chiar și intrarea în altariu.

În zadar se provōcă unii la cuvintele apostolului Pavel, că „femeia să tacă în biserică“, adecă să rămāe la locul ei, căci cēsta cu greu se va putea susține în ce privește localizarea ei, mai ales, că în unele locuri pronaosul este un loc mai întunecos, nepotrivit, ear' în alte locuri lipsește total.

În bisericile de la orașe vedem femeile în naos, amestecate printre bărbați. Așa la *Domnița-Balașa*, *Metropolia* din Iași, etc.

Spre a evita acesta unele autorități bisericești au împărțit biserica în 2 cu o linie longitudinală, care duce din mijlocul ușei împărătești la mijlocul intrării principale din frontul bisericii. În partea dreaptă stau bărbații, în stânga femeile, dar' numai începând de la treptele, cu cari se mărginesc solea. Așa este d. e. în biserica grecescă din Brăila, și mai ales în catedrala de la Cernăuți, ear' stranele de-asupra solei¹⁾ sunt rezervate exclusiv pentru dignitarii bisericești, consilierii consistoriali. Aceste strane sunt și mai frumoșe, aurite, pe când celelalte mai simple.

Așa d. e. stranele din apropierea altariului și până la tronurile regale și arhieresti sunt și la *Sinaia* mult mai frumoșe de cât stranele din restul bisericii.

Acestă deschilinire trebuie observată și în o biserică catedrală, făcēndu-se de-asupra soleii strane mai frumoșe pentru consilierii consistoriali, și între ele tronul arhieresc²⁾, deosebit pentru arhieriscopul, și altul pentru vicariul său, care încă pōte fi arhiereu.

În multe biserici este pentru femei rezervat *corul cel mare*, sau podișorul de de-asupra pronaosului, precum și *emporele* (galeriile) din dreapta și stânga naosului.

¹⁾ Aici solea e semicercuală și cu 2 trepte.

²⁾ Pe spatele tronului arhieresc de la catedrala din Cernăuți este chipul lui Iisus, șezēnd pe tron, ear' pe tronul metropolitului de la Iași este atât pe cel din altariu, cât și pe cel din naos, inscripția: *Nădejdea mea e în Domnul*. — Cel din naos are baldachin de-asupra, ca și la *Domnița-Balașa* și în multe alte biserici.

(Va urma).

- Tainele cerului, de C. Flamarion (trad. Haralambie G. Lecca) . . . 1-50
- Cuib de șoimi, poem dramatic în ver-uri, de I. C. Bistrițeanu . . . 1-50
- Ziariul unui Pierde-Vară, de George Coșbuc . . . 2-
- Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de Ioan Scurtu . . . -80
- Foiletone, de Ilarie Chendi . . . 2-50
- trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.
- Dureri înăbușite, de M. Sadoveanu . . . 2-
- Poezii, de Haralamb G. Lecca . . . 1-50
- De dragul celor mici, nuvele și schițe, de Vasile Pop . . . 1-50
- Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de P. Vulcan . . . 2-
- Povestiri, de Mihail Sadoveanu . . . 1-50
- Istoria literaturii religioase a Românilor până la 1868 de N. Iorga . . . 3-50
- Cultura română și politicianismul, de Rădulescu-Motru . . . 1-50
- Cuvinte adevărate, de N. Iorga . . . 2-50
- Drumuri și orașe din România, de N. Iorga . . . 2-50
- Geniu Pustiu, roman original inedit, de Mihail Eminescu . . . 2-
- Urmașii Romei, povești și schițe, de George Cair . . . 3-
- Eu rîd, tu rîzi, el rîde, de G. Ranetti . . . 2-
- Povești populare, de Alex. Florin . . . 2-50
- Calătorile lui Enache Cocoloș, de Th. D. Speranță . . . 2-
- plus 20 fl. porto postal.
- Sate și mănăstiri din România, de N. Iorga . . . 2-50
- Din viața romană, de Ion Kalinderu . . . 4-
- plus 30 fileri porto postal.
- Idroterapia medicală, de Dr. G. Baiulescu . . . 10-
- porto 72 fil.
- Istoria românească veche, de Ioan Bian și Nerva Hodos, tomul I. 1508-1716 . . . 26-
- porto 92 fileri.

Librăria arhidiecesană.

Epilepsia.

Cine suferă de epilepsie (nevoje), convulsii și de alte morburii nervoase, se ceară broșură asupra acestora. Se capătă gratis și franco prin „priv. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.“. (90) 34-62

De la Librăria arhidiecesană se pot procura diverse

ilustrate

cu text pentru Crăciun, cu preț de 8, 10 și 12 fileri.

Calendar de părete

românească, cu foi de rupt, cu datul nou și vechiu. Preț 1 cor., porto 30 fileri. Librăria arhidiecesană din Sibiu.

Au apărut în Tipografia arhidiecesană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Preț 40 fileri.

Călăuza noului abecedar
De același. — Preț 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria arhidiecesană.**

Zacharia Boiu

Frunze de laur

Poesii eroice din
anii 1877-1878

Publicate de . . .
Ioan Baptist Boiu.

Preț 50 fileri plus porto postal.

Librăria arhidiecesană.

Biblioteca

„Reunirii române de agricultură din com. Sibiu.“

	Cor.
1. Ținerea vitelor, de Eugen Brote . . .	24
2. Trifoiul, de Eugen Brote . . .	24
3. Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa . . .	24
4. Legea veterinară, de învățătorul Muntean . . .	80
5. Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Aurel Brote . . .	160
6. Cartea stuparilor săteni, de R. Simu . . .	70
7. Statutele tovarășilor agricole . . .	—
8. Statutele insoțirilor de credit (Raiffeisen) . . .	—
9. Povești pentru stîrpirea gândacilor de Maiu . . .	10
10. Darea pe vinuri și favorurile (inesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vie . . .	—
11. Povești pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii . . .	10
12. Scurtă povățuire la stîrpirea șoricilor de câmp . . .	10

Se pot procura de la
Librăria arhidiecesană, Sibiu.

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan lângă parochia Ioan Cocan din parohia de clasa a treia din Mândra, protopresbiteratul gr. or. Făgăraș, prin acesta se publică concurs cu termen de 36 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele fasonate în cota B pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze petițiile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral gr. or. Făgăraș până la termenul deschis, avînd a se prezenta în vre o Duminecă sau sîrbătoare la biserică spre acanta și cuvînta, eventual a celebra.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Cîndea
protopop adm.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidiecesană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria arhidiecesană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pînză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidiecesană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rînduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilinele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidiecesane.

Sbôr'al nopții negru flutur . . .

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Preț cor. 1-50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cîntec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fețele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior sdravên. 9. Eu mă duc codrul rîmâne. 10. Imn ocașional. 11. Patru păstori. 12. Cîntec la sf. Nicolae.

Caetul II: Cîntec pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. În cîreșar. 3. Cîntec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vînatoreșc. 6. Astăzi sîcriul. — Cîntec pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pîtră. 8. Cucule pînă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidiecesane din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericești.

- ACAFTISTUL prea sf. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1-70, legătură mai frumoasă cor. 2-10, în piele roșie cor. 3-20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5-20, peluche . . . 7-70
- AGHIAZMATAR, broș. . . 4-
- APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie .900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 9-50, leg. în piele roșie cor. 11-50, ediție de lux broș. . . 8-
- (se lîgă conform dorinței comandatorului).
- BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată . . . 20-
- CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. 10-
- CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat 16-
- EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112-
- EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată . . 33-

- EVHOLOGIU, cu lit. lat. (Molitevnic), broș. cor. 8-80, legat 12-40
- HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. . . . 4-
- LITURGIA sfîntului Ioan Gură de Aur 1-
- LITURGIILE sf. pâr. Ioan Crisostom, Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pînză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9-
- MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vînd și în tomuri singuratiche 1 volum broș. cor. 11, legat 14-50
- MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3-60, leg. cor. 5, fin legat 6-
- OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat 26-
- OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat 27-
- OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1-60, în piele roșie cu copcii cor. 3-20, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 5-20, legături mai fine la comandă.
- OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34-

- CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pînză 2-40, legat în pie'le roșie cu copcii 4-
- PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie . . 1-50
- PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat 16-
- PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8-80, legat 12-40
- PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5-50, legată . . . 9-
- PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1-20, legată . 3-20
- RÎNDUALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată 10-
- RÎNDUALA LA SFÎNȚIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. 4-
- TĂLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat 2-
- TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat . 34-
- TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. 27-

Se pot procura de la

Librăria arhidiecesană.